

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เพื่อศึกษาการรับรู้ข่าวสารเรื่องอาหารจีวจิต ทศนคติของการบริโภคอาหารจีวจิตกับพฤติกรรมการบริโภคอาหารจีวจิตของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ สาขาการบัญชี ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยสยาม และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของทศนคติของการบริโภคอาหารจีวจิตและพฤติกรรมการบริโภคอาหารจีวจิต ระหว่างนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์กับนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ สาขาการบัญชี ชั้นปีที่ 2 โดยมีการดำเนินการวิจัยดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ เพศหญิง ชั้นปีที่ 2 กับนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ สาขาบัญชี เพศหญิง ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยสยาม

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2 กับนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ สาขาบัญชี ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยสยาม จำนวนคณะละ 60 คน รวม 120 คน ที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมวิจัยนี้โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Convenience sampling) จากนักศึกษาที่มีคุณสมบัติดังนี้

1. นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ กับ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ สาขา บัญชี ชั้นปีที่ 2
2. นักศึกษาเพศหญิง
3. ศึกษาในภาคปกติของมหาวิทยาลัยสยาม
4. สามารถให้ข้อมูลและสมัครใจร่วมมือในการวิจัย

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยนี้แบ่งเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป และข้อมูลการรับรู้ข่าวสารเรื่องอาหารจีวจิต

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติของผู้บริโภคเกี่ยวกับอาหารจีวจิต

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามพฤติกรรมการบริโภคอาหารชีวิต

3.2.1 ลักษณะเครื่องมือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ อายุ และการรับรู้ข่าวสารอาหารชีวิตจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ รวม 8 ข้อ ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 1 ข้อ แบบสอบถามเลือกตอบจำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติของการบริโภคอาหารชีวิต แบบสอบถามมีการแสดงความรู้สึกของบุคคลซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์ เป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ เป็นทั้งทางบวกและลบ ลักษณะคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบ ตั้งแต่ 1 (น้อยที่สุด) ถึง 5 มากที่สุด รวมทั้งสิ้น 13 ข้อ ซึ่งสร้างโดย มนทิรา รัชตะสมบุรณ์ (2544) แล้วนำคะแนนมาพิจารณาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้

เป็นการสร้างแบบสอบถามโดยใช้มาตราวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ มีค่าคะแนน ดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ	5 คะแนน
มาก	ให้คะแนนเท่ากับ	4 คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนนเท่ากับ	3 คะแนน
น้อย	ให้คะแนนเท่ากับ	2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ	1 คะแนน

จากเกณฑ์ดังกล่าว สามารถจัดช่วงคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1-5 คะแนน โดยกำหนดในการแบ่งช่วงคะแนนออกเป็น 5 ช่วงได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่วงชั้นคะแนน} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ระดับการวัด}} \\ &= \frac{1 - 5}{5} = 0.80 \end{aligned}$$

จะได้เกณฑ์คะแนนที่แบ่งเป็น 5 ช่วง ได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.20 - 5.00	หมายถึงคะแนนทัศนคติมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.40 - 4.19	หมายถึงคะแนนทัศนคติมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.60 - 3.39	หมายถึงคะแนนทัศนคติปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย	1.80 - 2.59	หมายถึงคะแนนทัศนคติน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.79	หมายถึงคะแนนทัศนคติน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามพฤติกรรมการบริโภคอาหารชีวิต แบบสอบถามนี้แสดงถึงกิจกรรมซึ่งรวมความหมายถึง การกระทำที่แสดงออกและสิ่งที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล ด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกมาทั้งกาย วาจา จากการเลือกซื้อ อาหาร ปรุงอาหาร และทำความสะอาดอาหารลักษณะ คำถามเป็นแบบให้เลือกตอบ ตั้งแต่ 1 (น้อยที่สุด) ถึง 5 (มากที่สุด) รวมทั้งสิ้น 9 ข้อ ซึ่งสร้างโดยมนตรี ราชตะสมบูรณ์ (2544) แล้วนำคะแนนมาพิจารณาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้

จะได้เกณฑ์คะแนนที่แบ่งเป็น 5 ช่วง ได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.20 - 5.00	หมายถึงคะแนนพฤติกรรมการบริโภคมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.40 - 4.19	หมายถึงคะแนนพฤติกรรมการบริโภคมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.60 - 3.39	หมายถึงคะแนนพฤติกรรมการบริโภคปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.80 - 2.59	หมายถึงคะแนนพฤติกรรมการบริโภคน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.79	หมายถึงคะแนนพฤติกรรมการบริโภคน้อยที่สุด

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ ดังนี้

1. การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือ (Content Validity)

1.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ได้แก่ แบบสอบถามทัศนคติของผู้บริโภคเกี่ยวกับอาหารชีวิต แบบสอบถามพฤติกรรมการบริโภคอาหารชีวิต ของ มนตรี ราชตะสมบูรณ์ (2544) ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น 0.86 ซึ่งถ้าความเชื่อมั่น 0.7 ขึ้นไปสามารถนำมาใช้ในงานวิจัยได้เลย (บุญธรรมกิจปริดาภิสุทธ์, 2533) เนื่องจากมีความเชื่อมั่นสูง และได้ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถาม ความครอบคลุมของเนื้อหาและการใช้ภาษา จากผู้ทรงคุณวุฒิมาแล้ว

1.2 หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้ง 2 ชุด ไปทดลองใช้เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นต่อไป

2. การตรวจสอบความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์กับนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ สาขาบัญชี ชั้นปีที่ 2 นักศึกษาเพศหญิง ศึกษาในภาคปกติของมหาวิทยาลัยสยาม

สามารถให้ข้อมูลและสมัครใจร่วมมือในการวิจัย เก็บข้อมูล 30 ชุด นำมาหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficiency) โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป (Statistic Package for the Social Sciences : SPSS) Version 11 รวมทั้งพิจารณาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อ (Corrected item total correlation) เพื่อดูว่าข้อกระทงข้อใดบ้าง ที่ต้องทำการปรับปรุงแก้ไข โดยใช้เกณฑ์ ถ้าค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทง มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 0.20 ควรทำการปรับปรุงแก้ไข ถ้าค่าสหสัมพันธ์น้อยกว่าศูนย์ควรตัดทิ้ง (คูสิต สุจิรารัตน์, 2544:147) สำหรับการพิจารณาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อในแบบสอบถามแต่ละชุดพบว่าอยู่ในช่วง แต่ผู้วิจัยไม่ได้ตัดข้อคำถามใด ๆ ออกเนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach 's Alpha Coefficient) สูงกว่า 0.70 หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้ง 2 ชุด ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 120 คน แล้ววิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามด้วยวิธีเดียวกัน ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับอาหารชีวจิตเท่ากับ 0.82 แบบสอบถามพฤติกรรมการบริโภคอาหารชีวจิตเท่ากับ 0.76

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ผู้ช่วยวิจัยจำนวน 2 ท่าน โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. อธิบายขั้นตอนและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยละเอียดให้ผู้ช่วยวิจัยทั้ง 2 ท่านทราบ
2. ผู้วิจัยขอความร่วมมือกับทางนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ และคณะบริหารธุรกิจ สาขาการบัญชีชั้นปีที่ 2 ในการเป็นกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินดีเข้าร่วมวิจัยผู้ช่วยวิจัยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ให้ผู้ช่วยวิจัยบอกวัตถุประสงค์ ของการวิจัย การพิทักษ์สิทธิ์ของผู้เข้าร่วมวิจัย ขั้นตอนการวิจัย และกลุ่มตัวอย่างเช่นยินยอมในการเข้าร่วมวิจัย

3. หลังจากได้รับการเช่นยินยอมจากนักศึกษาที่คุณสมบัติตามที่กำหนด ผู้ช่วยวิจัยนำแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปและการรับรู้ข่าวสารอาหารชีวจิต แบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับอาหารชีวจิต และแบบสอบถามพฤติกรรมการบริโภคอาหารชีวจิต ซึ่งในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามในสถานที่เงียบสงบ ไม่มีคนเดินพลุกพล่าน โดยผู้วิจัยอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามโดยไม่จำกัดเวลา

4. เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามได้นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 120 คน ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้นับที่กลางตาราง

3.3 การจัดการและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีการทางสถิติ ด้วยโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูล SPSS ดังนี้

1. นำแบบสอบถามทั้งหมดตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล แบบสอบถามทั้งหมดมีความสมบูรณ์คิดเป็นร้อยละ 100

2. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลมาให้คะแนนตามกำหนดแล้วนำมาบันทึกด้วยโปรแกรม SPSS

3. ลงข้อมูลและตรวจข้อมูลหาความเที่ยงของเครื่องมือ โดยวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ใช้เกณฑ์ค่าความเชื่อมั่น 0.70 ขึ้นไป เป็นค่าต่ำสุดที่ยอมรับได้

4. ทำการวิเคราะห์ข้อมูล

- การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive statistics) ข้อมูลทั่วไปได้แก่ อายุ การรับรู้ข่าวสารอาหารชีวจิต ทัศนคติเกี่ยวกับอาหารชีวจิต พฤติกรรมการบริโภคอาหารชีวจิต โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าพิสัย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

- การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อตอบคำถามของปัญหาการวิจัย

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 มีทัศนคติเกี่ยวกับอาหารชีวจิตแตกต่างนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ สาขาการบัญชี ชั้นปีที่ 2

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารชีวจิตแตกต่างกับนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ สาขาการบัญชีชั้นปีที่ 2

ใช้ t - test หาความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม

3.5 การพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง

การพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัย โดยคำนึงถึงการพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยชี้แจงทำความเข้าใจกับกลุ่มตัวอย่าง ในการตอบแบบสอบถาม และอธิบายประโยชน์เกี่ยวกับการเข้าร่วมวิจัย

ให้กับกลุ่มตัวอย่างได้รับทราบและดำเนินการเก็บข้อมูลเฉพาะในกลุ่มตัวอย่างที่ยินยอมเข้าร่วมวิจัยเท่านั้น ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทราบทั้งโดยวาจา และลายลักษณ์อักษรถึงสิทธิที่กลุ่มตัวอย่าง สามารถหยุดหรือปฏิเสธการเข้าร่วมโครงการวิจัยได้ตลอดเวลา โดยแจ้งกลุ่มตัวอย่างทราบว่า การปฏิเสธจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับมาแล้ว ผู้วิจัยเก็บข้อมูลดิบที่ได้จากแบบสอบถามไว้เป็นความลับ และผู้วิจัยเท่านั้นที่สามารถเข้าถึงได้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะภาพรวมและการรายงานผลการวิเคราะห์ในลักษณะที่ไม่สามารถเชื่อมโยงถึงตัวบุคคลใดบุคคลหนึ่ง